

ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПЛАТФОРМА ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

*Барбінова А.В., Логвиновська А.В.
Полтава, Україна*

Соціальні, економічні й політичні трансформації, що здійснюються останнім часом в Україні, окреслили основну мету сучасного соціального розвитку – самовизначення особистості та утворення умов для її самореалізації. Зміни у суспільстві накладають свій відбиток на національну систему освіти. В умовах непостійного, кризового, несталого стану соціуму на заклад освіти покладається значна відповідальність за формування молоді нової генерації, а відтак, і за майбутнє держави.

На сучасному етапі реформування освітньої галузі важливого значення набуває процес удосконалення управлінської діяльності та методичного супроводу розвитку управління проєктами, оскільки проєктна діяльність є однією із інноваційних технологій освітнього процесу.

Метод проєктів був запроваджений та підготовлений у першій половині ХХ століття американським філософом Джоном Дьюї, який запропонував формувати освітній процес, спираючись на планомірну діяльність здобувачів освіти з урахуванням їхнього власного інтересу в цих знаннях [5].

Учені І. Литвиненко та К. Бабій використовують проєктну технологію навчання у ході нетрадиційного уроку в закладах освіти; Н. Пархоменко, І. Базарницька, Л. Сиротюк, Н. Коваль окреслюють характерні особливості здійснення технологій проєктної роботи в початковій школі; Л. Семешко, В. Ворона, С. Стах визначають метод проєктів з погляду його реалізації у позакласній роботі; Г. Ковганич, Л. Іванова, Н. Савенко, У. Литвинова, О. Тимошенко описують проєктування у виховному процесі закладу освіти; Н. Христюк, Є. Ксьондзік розкривають проєктні технології як спосіб роботи з обдарованими дітьми [1-2].

Специфіка реалізації та розробки освітніх проєктів передбачає дотримання таких етапів: підготовчий, технологічний і рефлексивний. На кожному етапі керівник повинен здійснювати певні управлінські дії. На підготовчому етапі (проєктувальний) найголовнішим є вибір теми проєкту та учасників проєкту (цільова аудиторія), написання та обґрунтування концепції проєкту (шляхи реалізації), передбачення очікуваного результату. Обговорення кожного етапу проєктної діяльності може здійснюватися в процесі бесіди, дискусії на засіданнях предметних комісій, творчих груп тощо. Головне завдання управлінської системи щодо координації проєкту полягає у встановленні зв'язків між різними елементами проєкту, у моніторингу самого процесу проєктування, у регулюванні стосунків між учасниками проєкту [7].

Колектив ОЗ «Хорольська гімназія» працює над вирішенням педагогічної проблеми «Від позитивно вмотивованих здобувачів освіти – до компетентно успішної особистості». У закладі освіти вже напрацьовано досить цінний досвід із питань реалізації проєктного підходу в організації освітнього

процесу, оскільки творчі проєкти – крок у становленні нової освітньої та виховної траєкторії розвитку [4].

З метою пошуку, розвитку, навчання й виховання обдарованих дітей; задоволення освітніх та національно-культурних запитів обдарованих здобувачів освіти, їх підготовки до подальшого самостійного навчання у закладі освіти розроблено проєкт «Обдарованість XXI століття», автором якого є заступник директора з навчально – виховної роботи Колісник М.В. <https://drive.google.com/file/d/1xuBwRpsnObkhPCRWgEIacou20I6UHOMy/view> [8, с.44].

Завершено реалізацію проєктів:

Коворкінг – зона «НУШ: Кольоровий світ дитинства» (автор: Калініченко Владислава, учениця 10 класу). У результаті створено сучасний простір, оснащений сучасними елементами: яскравими фарбами, зручними меблями, смарт-зонами. Для педагогів – можливість організувати інтелектуальний відпочинок для учнів, рухливі, змістовні перерви, проведення предметних тижнів, родинних зустрічей, квестів, рефлексійних занять [6].

Рис. 1. Блок початкових класів

Рис. 2. Блок старших класів

- Клас під відкритим небом «Екомістечко»: встановлено альтанку з лавками-трансформерами та фліпчартом для організації комфортної зони відпочинку та навчання в зеленій зоні подвір'я, що сприяє формуванню екологічної свідомості, дбайливого ставлення до навколишнього середовища, розвитку фантазії, позитивному ставленню до освітнього процесу та покращенню стану здоров'я учнів та вчителів.

Рис. 3. Клас під відкритим небом «Екомістечко»

Проєктне навчання істотно трансформує роль методиста в керівництві діяльністю педагогічного колективу. Змінюються його функції: він стає консультантом, радником, координатором, який переконує у своїй правоті силою досвіду, мудрості, аргумента, а не наказу. Створення та реалізація проєктів – один із показників продуктивності процесу закладів освіти [3].

Отже, участь у проєктній діяльності керівників/заступників закладів освіти дає поштовх до розвитку їхньої управлінської компетентності, створює особливий педагогічний стиль у сучасному закладі освіти, навчає не лише планувати, а й підбивати підсумки, характеризувати реалізацію певного завдання, виховує активну, гнучку, креативну та мобільну особистість, що готова до співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Антонова О.Є. Науково-педагогічний супровід обдарованої особистості у діяльності Житомирської науково-педагогічної школи. Становлення і розвиток науково-педагогічних шкіл : проблеми, досвід, перспективи : зб. наук. праць / за ред. В. Кременя, Т. Левовицького. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2012. 692 с.
2. Залозна С.В. Проектні технології в школі <https://naurok.com.ua/metodika-vikoristannya-proektnih-tehnologiy-proekti-v-shkoli-288319.html> (дата звернення: 22.02.2024).
3. Колісник М.В., Манжос В.М., Пасічник Н.В. Модель методичної роботи. Завучу. Усе для роботи. 2015. №23-24. С. 4-22.
4. Копайгора М. М., Колісник М. В. Педагогічний супровід обдарованих дітей в умовах інноваційного освітнього середовища як платформа для професійної орієнтації учнівської молоді. Обдаровані діти – скарб нації : матеріали II Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 276–279.
5. Лопушанська Г. Метод проєктів у контексті сучасної освіти. Завуч. 2010. №18. С.1-6.
6. Раєвська М. М. Створення сучасного виховного простору як формула успіху здобувачів початкової освіти. Крок у науку : зб. статей V Всеукр. наук. шкільної конф., 20–21 березня 2019 року. Дніпро : Акцент ПП, 2019. С. 441–445.
7. Хоружа Л. Особливості реалізації проєктної культури вчителя. Завуч 2006. №19. С. 4-14.
8. Колісник М.В., Манжос В.М., Пасічник Н.В. Проєктний менеджмент в ОЗ «Хорольська гімназія». Всеукраїнський науково-педагогічний журнал. 2023. № 3. С.44-52

МЕТОД «БІФУРКАЦІЙНОГО ВПЛИВУ» ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ А.С. МАКАРЕНКА В ПРАКТИЦІ СЬОГОДЕННЯ

*Бардінова А.О.
Полтава, Україна*

Необхідність звернення до розгляду питання щодо сутності та значення методу «біфуркаційного впливу» як засобу захисту людини, який у виховній практиці А. С. Макаренка отримав назву як метод «вибуху» або «миттєвого впливу» на виховання та мав високу ефективність, є наразі гострою через соціальну потребу захисту людини, її реабілітацію від стресових коливань, у яких опинилася людина в умовах війни на території нашої держави.